

Maa-aineslupa, Sibelco Nordic Oy, tila Keitaanranta, Kankaanpää

Ympltk 28.11.2024
2057/11.02.00/2024

Valmistelija

Jaana Jyräkoski

Asia

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta

Hakija

Sibelco Nordic Oy Ab
Lövbölentie 345
25700 Kemiö

Ottamisalue

Kankaanpään kaupungin Katkon kylässä, tilalla Keitaanranta (99-406-2-55).

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain 4 §:n 1 momentti

Lupaviranomainen

Maa-aineslain 7 §:n 1 momentti

Hakemuksen vireille tulo

Hakemus on tullut vireille Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunnalle 12.9.2024.

Kaavoitus ja lupatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai yleiskaavaa. Vahvistetussa Satakunnan maakuntakaavassa ottamisalueeseen ei kohdistu merkintöjä. Alue rajautuu itäpuolelta Polvenkeitaan suoalueeseen, joka on Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu luonnonsuojelulain tai muun lainsäädännön nojalla suojellut tai suojeltavat suojelualueet (s).

Alueella on ollut aikaisempaa ottotoimintaa, Honkajoen kunnanhallitus on myöntänyt edellisen maa-aineslupan alueelle 29.4.2015 § 78.

Nykytilanne alueella

Alue sijaitsee noin 10 km:n etäisyydellä Honkajoen kylätaajaman koillispuolella, noin 3 km etäisyydellä Karviantien pohjoispuolella. Kulku alueelle tapahtuu Mäenmaan metsätietä pitkin. Alueen pohjois-itäosassa ei ole vielä ottotoiminta käynnistynyt. Alueen läheisyydessä ei sijaitse asutusta, lähin asuinrakennus sijaitsee alueen etäpuolella noin 1 km etäisyydellä.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Ottamisalueen pinta-ala on 5,15 ha. Alueelta on hakemuksen mukaisesti suunniteltu otettavaksi soraa ja hiekkaa yhteensä 165 000 k-m³. Lupa-ajaksi esitetään 10 vuotta, jolloin arvioitu vuotuinen otto on noin 16 500 k-m³. Otettava materiaali jalostetaan Sibelco Nordic Oy:n Hiekkamyllyn laitoksella erilaisiksi teollisuushiekoiksi. Hakijalla on vuokrasopimus alueen omistajan kanssa, jossa on myös sovittu alueen maa-aineksen otosta sekä maa-aineslupan hakemisesta alueelle.

Luonnonolot ja maisema

Alue sijaitsee pienellä pohjoiseteläsuuntaisella muodostumalla, joka koostuu pääosin lajittuneesta hiekasta ja sorasta. Alue on pääasiassa mäntymetsää.

Alueen korkeus on melko tasainen, noin +126... +127 mpy, ja suunnitellun ottamisen pohjataso on syvimmillään +121,5 mpy.

Alueen kaavoitus ja lupahistoria

Ottamisalue sijaitsee haja-asutusalueella ja se sisältyy Satakunnan maakuntakaavaan, jossa ottamisalueeseen ei kohdistu maankäytöllisiä rajoituksia. Alue rajoittuu itäpuolella Polvenkeitaan suoalueeseen, joka kaavassa on osoitettu S-merkinnällä.

Ottamisalueella on 24.5.2015 lähtien voimassa ottolupa, joka päättyy 6.5.2025. Uusi lupa haetaan samalle alueelle.

Suojelualueet ja Natura 2000

Polvenkeitaan suoaluetta on ojitettu reunoilta, mutta sen keskiosa on luonnontilainen. Ottamistoiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia suoalueeseen.

Lähin Natura-alue on ottamisalueesta noin 2,5 km kaakkoon sijaitseva Pohjankangas. Maa-aineksen ottamistoiminnalle haetulla paikalla ei ole sellaisia vaikutuksia, jotka vaarantaisivat Natura-alueen perusteena olevia luontoarvoja.

Pinta- ja pohjavesi

Alue ei sijaitse pohjavesialueella. Pukaran 1E-luokan pohjavesialue (02 099 09) on lähin ja sijaitsee n. 3 km länteen ottamispaikasta. Lähin kuilukaivo sijaitsee n. 1250 m kaakkoon. Kaivon veden pinnan korkeutta ei ole ilmoitettu.

Ottamisalueen orsiveden korkeutta ja laatua tarkkaillaan ottamisalueen pohjoisosassa sijaitsevasta havaintoputkesta Sa22-1. Orsiveden pinnantaso mitataan 4 kertaa vuodessa. Orsiveden keskimääräinen pinnan taso on mittausten perusteella ollut 124,08 m. Veden laatu määritellään kerran vuodessa.

Alueen pintavedet johdetaan ottamistoiminnan aikana alueen pohjoispäässä olevaan laskuojaan. Ottamistoiminnan loputtua, montun pohja jää kokonaan tai osittain orsiveden pinnan alapuolelle, jolloin paikalle jää lampi, joka jää maanomistajan virkistyskäyttöön.

Maa-ainesten ottaminen

Ottamissuunnitelma

Otto suoritetaan kahdessa tasossa: 1) Vedenpinnan yläpuolella arvioilta tasolle 124,5 m ja 2) Vedenpinnan alla syvimmillään tasolle 121,5. Kaivuusyvyys vaihtelee 3-6 metriin. Ohjeelliset etenemissuunnat on esitetty ottosuunnitelmakartassa (hakemuksen liitteenä). Alueelta odotetaan löytyvän 165 000 k-m³ hiekkaa ja kaikki on suunniteltu hyödynnettävän. Alueen rajoille jätetään kaivuun aikana luontaiset luiskat, jotka ottotoiminnan loputtua muotoillaan loivemmiksi ja niiden kaltevuus jätetään 1/3 tai loivemmaksi.

Jälkihoito

Alue jää ottotoiminnan päätyttyä maanomistajan virkistyskäyttöön.

Maisemointisuunnitelmakartta (hakemuksen liitteenä) näyttää montun suunnitellun lopputilanteen, missä montun pohja on kokonaan veden alla ja paikalle jää lampi. Hiekkakerroksen paksuudesta ja hiekan laadusta riippuen on kuitenkin mahdollista, että montun pohja jää osittain vedenpinnan yläpuolelle. Vedenpinnan yläpuolelle jäävät osat maisemoidaan ottaen huomioon maanomistajan toiveet.

Alueen maisemointi etenee ottamistoiminnan etenemisen myötä. Alueen jälkihoito toteutetaan tuotantotekniset näkökohdat huomioiden mahdollisimman nopeasti, mutta aikataulu riippuu oleellisesti alueen kiviaineksen kysynnästä, ottamisalueen laadun vaihtelusta sekä tuotantoteknisistä syistä.

Ympäristövaikutusten minimointi

Ympäristövaikutusten tarkkailua tehdään pohjavesitasojen ja pohjavesilaadun tarkkailun kautta.

Alueen orsiveden korkeutta ja laatua tarkkaillaan ottamisalueen pohjoisosassa sijaitsevasta havaintoputkesta Sa22-1. Orsiveden pinnan taso mitataan 4 kertaa vuodessa. Veden laatu määritellään kerran vuodessa ulkopuolisen akkreditoitun laboratorion toimesta. Vedestä analysoidaan haju, ulkonäkö, lämpötila, happi, happikyllästysaste, sameus, sähkönjohtavuus, pH, alkaliniteetti, kemiallinen hapenkulutus, nitriitti- ja nitraattitypen summa, kloridi, sulfaatti, arseeni, mangaani, rauta, E.coli, kolimuotoiset bakteerit ja öljyn hiilivetyindeksi.

Alueella ei varastoida tai säilytetä jätettä, vaan ne kuljetetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaan alueella muodostuu pintamaita 30 000 k-m³. Kiinteistön omistajalla on käyttöoikeus pintamaa-aineksiin ja käyttämättä jääneet pintamaat käytetään maisemointiin. Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma on liitetty hakemusasiakirjoihin.

ASIAN KÄSITTELY JA RATKAISU

Asian vireilläolosta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Kankaanpään kaupungin verkkosivuilla 1.10 – 7.11.2024 välisenä aikana. Naapurikuulemiset on lähetetty viranomaisen puolesta kiinteistön rajanaapureille 1.10.2024.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta ei ole pyydetty lausuntoja. Viranomaisella on ollut käytettävissä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen sekä Satakuntaliiton antamat lausunnot edellisen maa-aineslupakäsittelyn yhteydessä. Lausuntojen pyytämistä ei katsottu tarpeelliseksi, koska nyt hakemuksen kohteena oleva alue ei ole muuttunut edellisen hakemuskäsittelyn jälkeen.

Valmistelijan esitys

Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunta päättää myöntää haetun luvan Sibelco Nordic Oy:lle maa-ainesten ottamiseksi tilalla Keitaanranta (99-406-2-55) Kankaanpään kaupungin Katkon kylässä. Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Maa-ainesluvan voimassaoloaika ja laajuus

1. Maa-aineslupa on voimassa 10 vuotta. Lupa myönnetään 5,15 ha ottamisalueelle ja kokonaismäärälle 165 000 k-m³. Alin ottotaso on +121,5 (N2000).

Ottamisalueen raja

2. Luvanhaltijan on merkittävä ottamisalueen rajat riittävän selvästi maastoon siten, että merkit pysyvät paikoillaan koko ottamistoiminnan ajan ja ovat havaittavissa myös talviaikoina.
3. Alueen korkotaso sekä alin ottotaso tulee merkitä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan.
4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloituskatselmus, jossa lupamääräykset 2 ja 3 todetaan asianmukaisesti järjestetyksi.

Pohjaveden suoje

5. Pohjaveden pinnantaso ja laatua tulee seurata hakemuksessa kuvatulla tavalla.
6. Ottamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei maa- tai kallioperään tai pohjaveteen pääse öljytuotteita tai muita ympäristölle haitallisia aineita. Mikäli alueella varastoidaan polttoaineita, on ne varastoitava joko kaksoisvaippasäiliössä tai kiinteästi valuma-altaallisessa säiliössä, jossa on ylitäytön estävällä sulkuventtiilillä. Koneiden säilytyspaikkojen maarakenteet tulee tiivistää siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen estyy. Mahdollisiin öljyvahinkoihin tulee varautua ennakolta. Alueella tulee olla käytettävissä riittävästi imeytysmateriaalia öljyvuojojen varalta. Työkoneissa tulee olla ajoneuvokohtainen öljyntorjuntakalusto.
7. Pintamaat tulee poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan ja ainoastaan siltä osalta, jossa kaivu kulloinkin on käynnissä.

Jälkihoitotoimet

8. Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiden alueiden osalta, joilta aineksia ei enää oteta. Maisemointi tulee toteuttaa hakemuksessa kuvatun mukaisesti. Alueelle jätettävän lammen reunat luiskataan 1:3. Tarvittaessa jälkihoitosuunnitelmaa tulee päivittää ottamistoiminnan loppuvaiheessa, mikäli esim. maankäytön suunnitteluun tulee oleellisia muutoksia.
9. Lopulliset jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä luvan voimassaoloaikana.

Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

Raportointi

10. Pohjaveden korkeus ja laatu raportoidaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvara vastualueelle sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Korkeustiedot ilmoitetaan valtakunnallisessa N2000 korkeusjärjestelmässä.
11. Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä maa-aineslain 23 a §:n mukainen otetun aineksen määrä ja laatua koskeva ilmoitus. Ilmoitus tehdään sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan.

Päätöksen perustelu

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen vedenlaadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. (MAL 3.2 §)

Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Määräysten perustelu

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi, ellei ole erityisiä syitä pidemmälle toiminta-ajalle. Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti. (lupamääräys 1)

Alueen merkitsemisestä on annettu ottamissuunnitelmaa täydentäviä määräyksiä. Riittävät alueen rajojen merkinnät sekä ottotason selkeä merkintä ovat tarpeen, jotta toimintaa voidaan valvoa maa-aineslain ja maa-ainesasetuksen edellyttämällä tavalla. (lupamääräykset 2-3)

Alkutarkastuksella tarkistetaan, että lupamääräysten edellyttämät ennen toiminnan aloittamisesta vaadittavat toimet on tehty. (lupamääräys 4) Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnantason vaihteluväli ja maa-ainestenoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen. Pohjaveden pinnantasoa ja laatua tulee seurata hakemuksessa esitetyllä tavalla. (lupamääräys 5)

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä aiheuttavat etenkin maa-ainesten ottamisalueiden työkoneissa käytetyt polttoaineet ja niiden varastointi ja käsittely. Määräyksillä varmistetaan, etteivät polttoaineet aiheuta maaperän tai pinta- ja pohjavesien likaantumista. (lupamääräykset 6-7)

Ottamissuunnitelmassa esitettyjä jälkihoitotoimenpiteitä on täydennetty. Alueen jälkihoitoa koskevan määräyksen tavoitteena on sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan. (lupamääräys 8-9)

Määräykset selventävät maa-ainestenoton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainestenottajan velvollisuuksia. (lupamääräys 10-11)

Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta.

Maksut ja vakuudet

Tarkastus- ja valvontamaksut

Lupahakemuksen tarkastusmaksu on maa-ainestaksan 2.1 §:n mukaisesti 1 850 euroa (suunnitelmaa kohden 200 €, lisäksi otettavan maa-ainemäärän tilavuuden mukaan 0,01 €/m³). Maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu on 536 euroa (vuotuisen maa-ainemäärä mukaan 0,02 €/m³ ja pinta-alan mukaan 40 €/ha).

Ottamistoiminnan valvonnasta luvan haltijan on suoritettava vuosittain luvan voimassaoloaikana jälkihoitotöiden hyväksymiseen saakka maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Vuosittainen valvontamaksu on 536 euroa (vuotuisen maa-ainemäärä mukaan 0,02 €/m³ ja pinta-alan mukaan 40 €/ha).

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä hakijan on asetettava 18 025 euron suuruinen vakuus lupamääräysten noudattamiseksi. Vakuus on asetettu Kankaanpään kaupungin maa-ainestaksan mukaisesti. Hakija vastaa siitä, että em. vakuus on voimassa niin kauan, kunnes lupamääräysten ja jälkihoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet on loppuun saatettu. (MAL 12 §).

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-ainestaksan (555/1981) 1, 3 – 7, 10 – 16, 19 – 20, 21, 23, 23 a §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1 – 4 ja 6 – 9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1 – 4 §

Kankaanpään kaupunki, Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja valvonnasta suoritettavat maksut, 30.5.2023 § 19

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös	Sibelco Nordic Oy
Jäljennös päätöksestä	Varsinais-Suomen Ely-keskus
Ilmoitus päätöksestä	Päätöksestä ilmoitetaan niille, joille on ilmoitettu hakemuksen vireille tulosta
Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa	Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Kankaanpään kaupungin verkkosivuilla (www.kankaanpaa.fi)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus tähän päätökseen on:

- asianosaisella
- kunnan jäsenellä
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden-, tai luonnonsuojelun taikka asumisympäristön viihtyisyyden edistäminen ja toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Esittelijä Terveysvalvonnan johtaja Laura Juhantalo

Päätösehdotus Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunta myöntää Sibelco Nordic Oy:lle maa-ainesluvan soran ja hiekan ottamiseen Kankaanpään kaupungin Katkon kylään tilalle Keitaanranta RN:o 99-406-2-55 valmistelijan esityksen mukaisesti.

Päätös

Lisätietoja antaa Ympäristötarkastaja Jaana Jyräkoski, jaana.jyrakoski@kankaanpaa.fi puh 044-577 3334
